

Správa č. 12/2016

Kontrolu vykonala: Mgr. Lenka Žuchová, hlavná kontrolórka obce
Kontrolovaný subjekt: Obec Sučany, Obecný úrad, Nám. SNP 31, Sučany
Kontrolované obdobie: rok 2015
Čas vykonania kontroly: od 8.11.2016 do 14.11.2016
Miesto vykonania kontroly: Obecný úrad, Nám. SNP 31, Sučany
Cieľ kontroly: Správnosť procesu prideľovania jednorázových dávok v hmotnej núdzi a mimoriadnych dávok

Predmet kontroly: Kontrola dodržiavania Všeobecne záväzného nariadenia č. 5/2014 o poskytovaní jednorazovej dávky v hmotnej núdzi a mimoriadnej dávky

Kontrola bola zameraná na dodržiavanie Všeobecne záväzného nariadenia č. 5/2014 o poskytovaní jednorazovej dávky v hmotnej núdzi a mimoriadnej dávky (ďalej len VZN č. 5/2014) pri poskytovaní dávok v hmotnej núdzi a mimoriadnej dávky Obcou v roku 2016. Všeobecne záväzné nariadenie č. 5/2014 upravuje poskytovanie sociálnej pomoci formou jednorazovej dávky v hmotnej núdzi a mimoriadnej dávky fyzickým osobám v ich nepriaznivej životnej situácii, z finančných prostriedkov rozpočtu Obce.

Podľa čl. 4 ods. 10 VZN č. 5/2014 poskytnutie jednorazovej dávky v hmotnej núdzi a mimoriadnej dávky posúdi a odporučí s prihliadnutím na deklarovanú potrebu, účel, naliehavosť ako aj spôsob vedenia života žiadateľa príslušná komisia pri Obecnom zastupiteľstve v Obci. V roku 2016 Komisia sociálno- zdravotná, školstva a mládeže a bytová odporučila poskytnutie jednorázových dávok v hmotnej núdzi desiatim žiadateľom v celkovej výške 830 € a na zakúpenie šatstva, športových potrieb, hygienických potrieb a kníh žiakom zo sociálne znevýhodneného prostredia v sume 374,30 €. Čo sa týka individuálnych žiadostí, na zasadnutí komisie dňa 1.2.2016 boli odporučené jednorázové dávky v hmotnej núdzi pre p. J. F. (20 €) a p. M. B. (30 €), dňa 11.4.2016 boli odporučené jednorázové dávky v hmotnej núdzi pre p. J. K. (50 €), D. C. (50 €) a M. R. (50€), 8.6.2016 bola odporučená jednorázová dávka v hmotnej núdzi pre Z. Š. (30€), 7.7.2016 mimoriadna dávka pre p. A. R.(100 €) a dňa 17.10.2016 boli odporučené jednorázové dávky v hmotnej núdzi pre p. A. F. (100 €), E. B. (200 €) a pre p. F. K. (200 €). Na zasadnutiach komisie dňa 5.9.2016 a 17.10. 2016 bol odporučený návrh na zakúpenie potrieb a pomôcok pre žiakov základnej školy v sume cca 500 €.

Podľa čl. 4 ods. 11 VZN č. 5/2014 o poskytnutí jednorazovej dávky v hmotnej núdzi alebo mimoriadnej dávky rozhodne po zohľadnení stanoviska komisie starosta obce v prípade sumy

dávky do 200,- Eur. V roku 2016 bolo vydaných celkovo deväť rozhodnutí o priznaní jednorázovej dávky v hmotnej núdzi a jedno rozhodnutie o priznaní mimoriadnej dávky v hmotnej núdzi.

Jednalo sa o rozhodnutia:

- č. 65/2016 z 12.2.2016 o priznaní jednorázovej dávky v hmotnej núdzi v sume 30 € pre p. M. B.,
- č. 64/2016 z 12.2.2016 o priznaní jednorázovej dávky v hmotnej núdzi v sume 20 € pre p. J. F.,
- č. 606/2016 z 29.4.2016 o priznaní jednorázovej dávky v hmotnej núdzi v sume 50 € pre p. J. K.,
- č. 644/2016 z 29.4.2016 o priznaní jednorázovej dávky v hmotnej núdzi v sume 50 € pre p. D. C.,
- č. 537/2016 z 29.4.2016 o priznaní jednorázovej dávky v hmotnej núdzi v sume 150 € pre p. M. R.,
- č. 1036 z 7.7.2016 o priznaní jednorázovej dávky v hmotnej núdzi v sume 30 € pre p. Z. Š.,
- č. 1718/2016 z 28.10.2016 o priznaní jednorázovej dávky v hmotnej núdzi v sume 200 € pre p. E. B.,
- č. 1719/2016 z 28.10.2016 o priznaní jednorázovej dávky v hmotnej núdzi vo výške 200 € pre p. F. K.,
- č. 1542/2016 z 28.10.2016 o priznaní jednorázovej dávky v hmotnej núdzi vo výške 100 € pre p. A. F.,
- a rozhodnutie č. 1166/2016 z 28.6.2016 o priznaní mimoriadnej dávky v sume 100 € pre p. A. R.

Návrh správy na oboznámenie bol kontrolovanému subjektu doručený: 30.11.2016

Podanie námietok kontrolovaným subjektom k zisteným nedostatkom, navrhnutým odporúčaniam, opatreniam alebo k lehote na predloženie písomného zoznamu splnených opatrení prijatých na nápravu zistených nedostatkov a na odstránenie príčin ich vzniku uvedených v návrhu správy a spôsob vysporiadania týchto námietok

Kontrolovaný subjekt podal k zisteným nedostatkom námietku, že pri odporúčaní dávok v hmotnej núdzi v priebehu I. polroka nemohli by zohľadnené pohľadávky na poplatkoch za komunálny odpad a dane za príslušný rok vzhľadom k tomu, že rozhodnutia boli doručené až v priebehu mesiacov máj – jún so splatnosťou do 15 dní odo nadobudnutia právoplatností rozhodnutí. Táto námietka môže byť akceptovaná pri rozhodnutiach č. 65/2016 z 12.2.2016 a č. 64/2016 z 12.2.2016. V daných termínoch naozaj neboli vystavené výmery za poplatok za komunálny odpad,

dané poplatky teda nemohli byť ani zaplatené. Pri ďalších rozhodnutiach č. 606/2016 z 29.4.2016 a č. 644/2016 z 29.4.2016 nemôže byť tento argument akceptovaný, nakoľko výmery síce neboli platcom doručené, no boli obcou vystavené a bolo tak možné odkontrolovať, či žiadateľ o dávku spĺňa ustanovenia čl. 4 ods. 2 a) VZN č. 5/2014, čiže či nemá voči obci záväzky.

K navrhnutým odporúčaniam bola kontrolovaným subjektom tiež navrhnutá úprava VZN č. 5/2014 tak, aby sa predišlo porušovaniu VZN a rozšírili sa možnosti poskytovania dávok v hmotnej núdzi a mimoriadnych dávok. Konkrétne pri žiadostiach o poskytnutie dávky sa jedná o zohľadňovanie pohľadávok k 31.12. predchádzajúceho roka a v prípade mimoriadnych situácií poskytnúť finančnú pomoc bez ohľadu na pohľadávky. Ďalej aby pri poskytovaní dávok pre školopovinné deti neboli posudzované pohľadávky detí voči obci, nakoľko platby sú záležitosťou rodičov resp. zákonných zástupcov. Taktiež bola navrhnutá úprava výšky poskytovanej sumy príspevku.

K lehote na predloženie písomného zoznamu splnených opatrení prijatých na nápravu zistených nedostatkov a na odstránenie príčin ich vzniku uvedených v návrhu správy námietky podané neboli.

Opis zistených nedostatkov, označenie konkrétnych ustanovení, ktoré boli porušené so zohľadnením opodstatnenosti podaných námietok

- K rozhodnutiu č. 65/2016 z 12.2.2016 o priznaní jednorázovej dávky v hmotnej núdzi v sume 30 € pre p. M. B. K žiadosti o poskytnutie dávky neboli doložené doklady podľa čl. 4 ods. 4 (právoplatné rozhodnutie z úradu práce, sociálnych vecí a rodiny o poskytovaní dávky alebo príspevkov v hmotnej núdzi (ak ide o žiadosť o jednorazovú dávku), doklady o príjmoch žiadateľa a spoločne posudzovaných osôb za predchádzajúcich šesť kalendárnych mesiacov, čestné vyhlásenie o majetkových pomeroch žiadateľa a spoločne posudzovaných osôb) avšak ich doloženie bolo potvrdené zodpovedným referentom v priloženej Správe z administratívnej kontroly kontrolovanej osoby.
- K rozhodnutiu č. 64/2016 z 12.2.2016 o priznaní jednorázovej dávky v hmotnej núdzi v sume 20 € pre p. J. F. K žiadosti o poskytnutie dávky neboli doložené doklady podľa čl. 4 ods. 4 (doklady o príjmoch žiadateľa a spoločne posudzovaných osôb za predchádzajúcich šesť kalendárnych mesiacov, čestné vyhlásenie o majetkových pomeroch žiadateľa a spoločne posudzovaných osôb, potvrdenie o evidencii žiadateľa ako uchádzača o zamestnanie v prípade, že je nezamestnaný a nie je dobrovoľne nezamestnaný) avšak ich doloženie bolo potvrdené zodpovedným referentom v priloženej Správe z administratívnej kontroly kontrolovanej osoby.
- K rozhodnutiu č. 606/2016 z 29.4.2016 o priznaní jednorázovej dávky v hmotnej núdzi v sume 50 € pre p. J. K. J. K. mala ku dňu vydania rozhodnutia nedoplatok vo výške 17,20 €,

čo je porušením čl. 4 ods. 2 a) VZN č. 5/2014, podľa ktorého jednorazovú dávku v hmotnej núdzi a mimoriadnu dávku možno poskytnúť len obyvateľom Obce, ktorí nemajú voči obci Sučany i voči organizáciám, ktorých zriaďovateľom je Obec Sučany žiadne finančné záväzky (napr. na miestnych daniach, poplatku za odpad, nájomnom a službách spojených s užívaním obecného bytu a pod.),

- K rozhodnutiu č. 644/2016 z 29.4.2016 o priznaní jednorazovej dávky v hmotnej núdzi v sume 50 € pre p. D. C. D. C. mal ku dňu vydania rozhodnutia nedoplatok vo výške 17,20 €, čo je porušením čl. 4 ods. 2 a) VZN č. 5/2014, podľa ktorého jednorazovú dávku v hmotnej núdzi a mimoriadnu dávku možno poskytnúť len obyvateľom Obce, ktorí nemajú voči obci Sučany i voči organizáciám, ktorých zriaďovateľom je Obec Sučany žiadne finančné záväzky (napr. na miestnych daniach, poplatku za odpad, nájomnom a službách spojených s užívaním obecného bytu a pod.). K žiadosti o poskytnutie dávky neboli doložené doklady podľa čl. 4 ods. 4 (doklady o príjmoch žiadateľa a spoločne posudzovaných osôb za predchádzajúcich šesť kalendárnych mesiacov, čestné vyhlásenie o majetkových pomeroch žiadateľa a spoločne posudzovaných osôb, potvrdenie o evidencii žiadateľa ako uchádzača o zamestnanie v prípade, že je nezamestnaný a nie je dobrovoľne nezamestnaný) avšak ich doloženie bolo potvrdené zodpovedným referentom v priloženej Správe z administratívnej kontroly kontrolovanej osoby.
- K rozhodnutiu č. 537/2016 z 29.4.2016 o priznaní jednorazovej dávky v hmotnej núdzi v sume 150 € pre p. M. R. Došlo k porušeniu čl. 3 ods. 1 d) VZN č. 5/2014, keď v prípade poskytnutia jednorazovej dávky v hmotnej núdzi v peňažnej forme, môže byť táto poskytnutá jednotlivcovi do výšky 50 € a rodine s nezaopatrenými deťmi do výšky 100 €. K žiadosti o poskytnutie dávky neboli doložené doklady podľa čl. 4 ods. 4 (právoplatné rozhodnutie z úradu práce, sociálnych vecí a rodiny o poskytovaní dávky alebo príspevkov v hmotnej núdzi (ak ide o žiadosť o jednorazovú dávku), čestné vyhlásenie o majetkových pomeroch žiadateľa a spoločne posudzovaných osôb, vyjadrenie školy o návšteve školy, ak je žiadateľom o jednorazovú dávku v hmotnej núdzi rodina s maloletým dieťaťom – deťmi) avšak ich doloženie bolo potvrdené zodpovedným referentom v priloženej Správe z administratívnej kontroly kontrolovanej osoby.
- K rozhodnutiu č. 1718/2016 z 28.10.2016 o priznaní jednorazovej dávky v hmotnej núdzi v sume 200 € pre p. E. B. Došlo k porušeniu čl. 3 ods. 1 d) VZN č. 5/2014, keď v prípade poskytnutia jednorazovej dávky v hmotnej núdzi v peňažnej forme, môže byť táto poskytnutá jednotlivcovi do výšky 50 € a rodine s nezaopatrenými deťmi do výšky 100 €. K žiadosti o poskytnutie dávky neboli doložené doklady podľa čl. 4 ods. 4 (právoplatné rozhodnutie z úradu práce, sociálnych vecí a rodiny o poskytovaní dávky alebo príspevkov v

hmotnej núdzi (ak ide o žiadosť o jednorazovú dávku), doklady o príjmoch žiadateľa a spoločne posudzovaných osôb za predchádzajúcich šesť kalendárnych mesiacov, čestné vyhlásenie o majetkových pomeroch žiadateľa a spoločne posudzovaných osôb) avšak ich doloženie bolo potvrdené zodpovedným referentom v priloženej Správe z administratívnej kontroly kontrolovanej osoby.

- K rozhodnutiu č. 1719/2016 z 28.10.2016 o priznaní jednorazovej dávky v hmotnej núdzi vo výške 200 € pre p. F. K. F. K. mal ku dňu vydania rozhodnutia nedoplatok vo výške 34,35 €, čo je porušením čl. 4 ods. 2 a) VZN č. 5/2014, podľa ktorého jednorazovú dávku v hmotnej núdzi a mimoriadnu dávku možno poskytnúť len obyvateľom Obce, ktorí nemajú voči obci Sučany i voči organizáciám, ktorých zriaďovateľom je Obec Sučany žiadne finančné záväzky (napr. na miestnych daniach, poplatku za odpad, nájomnom a službách spojených s užívaním obecného bytu a pod.). Okrem toho došlo k porušeniu čl. 3 ods. 1 d) VZN č. 5/2014, keď v prípade poskytnutia jednorazovej dávky v hmotnej núdzi v peňažnej forme, môže byť táto poskytnutá jednotlivcovi do výšky 50 € a rodine s nezaopatrenými deťmi do výšky 100 €. K žiadosti o poskytnutie dávky neboli doložené doklady podľa čl. 4 ods. 4 (právoplatné rozhodnutie z úradu práce, sociálnych vecí a rodiny o poskytovaní dávky alebo príspevkov v hmotnej núdzi (ak ide o žiadosť o jednorazovú dávku), čestné vyhlásenie o majetkových pomeroch žiadateľa a spoločne posudzovaných osôb) avšak ich doloženie bolo potvrdené zodpovedným referentom v priloženej Správe z administratívnej kontroly kontrolovanej osoby.
- K rozhodnutiu č. 1542/2016 z 28.10.2016 o priznaní jednorazovej dávky v hmotnej núdzi vo výške 100 € pre p. A. F. K. žiadosti o poskytnutie dávky neboli doložené doklady podľa čl. 4 ods. 4 (právoplatné rozhodnutie z úradu práce, sociálnych vecí a rodiny o poskytovaní dávky alebo príspevkov v hmotnej núdzi (ak ide o žiadosť o jednorazovú dávku), doklady o príjmoch žiadateľa a spoločne posudzovaných osôb za predchádzajúcich šesť kalendárnych mesiacov, čestné vyhlásenie o majetkových pomeroch žiadateľa a spoločne posudzovaných osôb) avšak ich doloženie bolo potvrdené zodpovedným referentom v priloženej Správe z administratívnej kontroly kontrolovanej osoby.
- K rozhodnutiu č. 1166/2016 z 28.6.2016 o priznaní mimoriadnej dávky v sume 100 € pre p. A. R. A. R. mala ku dňu vydania rozhodnutia nedoplatok vo výške 17,20 €, čo je porušením čl. 4 ods. 2 a) VZN č. 5/2014, podľa ktorého jednorazovú dávku v hmotnej núdzi a mimoriadnu dávku možno poskytnúť len obyvateľom Obce, ktorí nemajú voči obci Sučany i voči organizáciám, ktorých zriaďovateľom je Obec Sučany žiadne finančné záväzky (napr. na miestnych daniach, poplatku za odpad, nájomnom a službách spojených s užívaním obecného bytu a pod.)

Pri všetkých spomínaných rozhodnutiach bola rovnako ako pri doručených žiadostiach o poskytnutie dávky vykonaná finančná kontrola, avšak ak by táto bola vykonaná riadne, boli by v rámci výkonu kontroly zistené porušenia VZN č. 5/2014. V kontrolných listoch je uvedené, že finančná operácia je v súlade s vnútornými predpismi, čo nezodpovedá skutočnosti.

Pre deti zo sociálne znevýhodneného prostredia bolo zakúpené šatstvo, športové potreby, hygienické potreby a knihy desiatim žiakom ZŠ Sučany v celkovej sume 374,30 €. Nakoľko ani pri jednom žiakovi nebolo vydané rozhodnutie, nie je možné určiť, či sa jedná o jednorázovú dávku v hmotnej núdzi alebo mimoriadnu dávku. Mimoriadna dávka je však podmienená ustanoveniami čl. 2 ods. 2 a 4, podľa ktorých je mimoriadna dávka dávka, ktorú môže Obec poskytnúť občanovi a fyzickým osobám, ktorých príjmy sa spoločne posudzujú a ocitli sa v nepriaznivej životnej situácii s tým, že nepriaznivá životná situácia je situácia spôsobená sociálnou udalosťou alebo mimoriadnou udalosťou, ktorú občan nedokáže zvládnuť vlastnými silami ani za pomoci rodiny. Keďže pri daných žiakoch nebola splnená podmienka sociálnej alebo mimoriadnej udalosti, jednalo sa o jednorázovú dávku v hmotnej núdzi. Nevydaním rozhodnutia bol porušený ods. 11 a) čl. 4 VZN č. 5/2014, podľa ktorého o poskytnutí jednorázovej dávky v hmotnej núdzi alebo mimoriadnej dávky rozhodne po zohľadnení stanoviska komisie starosta Obce v prípade sumy dávky do 200,- Eur.

Pri D. M. (nedoplatok vo výške 34,35 €), M. F. (nedoplatok vo výške 91,83 €), S. L. (nedoplatok vo výške 81,47 €), M. B. (nedoplatok vo výške 48,58 €) a N. Ch. (nedoplatok vo výške 48,58 €) bol porušený čl. 4 ods. 2 a) VZN č. 5/2014, podľa ktorého jednorázovú dávku v hmotnej núdzi a mimoriadnu dávku možno poskytnúť len obyvateľom Obce, ktorí nemajú voči obci Sučany i voči organizáciám, ktorých zriaďovateľom je Obec Sučany žiadne finančné záväzky (napr. na miestnych daniach, poplatku za odpad, nájomnom a službách spojených s užívaním obecného bytu a pod.). Dátum zistenia nedoplatkov (27.10.2016) bol vybraný na základe nákupov potrieb a ich predania žiakom.

Pri J. B., M.B a T.B. nebola splnená podmienka podľa čl. ods. 5 VZN č. 5/2014, podľa ktorého jednorázovú dávku v hmotnej núdzi môže Obec podľa zákona o pomoci v hmotnej núdzi poskytnúť občanovi v hmotnej núdzi a fyzickým osobám, ktoré sa s občanom v hmotnej núdzi spoločne posudzujú a ktorým sa v čase podania žiadosti o jednorázovú dávku v hmotnej núdzi, vypláca dávka v hmotnej núdzi a príspevky k dávke pričom hmotná núdza je v ods. 7 čl. 2 VZN č. 5/2014 definovaná ako stav, keď príjem členov domácnosti podľa tohto zákona nedosahuje sumy životného minima ustanovené osobitným predpisom¹ a ak si členovia domácnosti majetkom alebo uplatnením nárokov nemôžu zabezpečiť základné životné podmienky a riešiť si hmotnú núdzu. Rovnako nebolo splnené ustanovenie čl. 3 ods. 1 a), podľa ktorého jednorázovú dávku v hmotnej núdzi možno poskytnúť občanovi a členom jeho domácnosti, ktorým sa poskytuje pomoc v hmotnej núdzi (t. j. dávka v hmotnej núdzi a príspevky k dávke), a to na čiastočnú úhradu mimoriadnych výdavkov,

najmä na: zabezpečenie nevyhnutného ošatenia, bielizne, obuvi, nevyhnutného vybavenia domácnosti, a to posteľ, stola, stoličky, chladničky, sporáku, variča, vykurovacieho telesa, paliva, práčky, periny, posteľnej bielizne, bežného kuchynského riadu, mimoriadnych liečebných nákladov alebo školských potrieb.

Odporúčania alebo opatrenia navrhnuté na nápravu zistených nedostatkov a na odstránenie príčin ich vzniku

Na základe zistených nedostatkov odporúčam zodpovedným zamestnancom oboznámiť sa s normami, na základe ktorých vykonávajú svoju činnosť a dôsledne vykonávať kontrolu predkladaných rozhodnutí a finančnú kontrolu. Taktiež odporúčam vypracovať návrh novelizácie VZN č. 5/2014 s prihliadnutím na špecifiká osôb, ktorým sú vyplácané dávky, aby tieto mohli byť poskytované väčšiemu okruhu žiadateľov bez porušovania príslušných noriem. Nakoľko VZN č. 5/2014 v čl. 4 ods. 16 uvádza, že povinnosť vrátiť dávku len vo vymedzených prípadoch (ak bola vyplatená neoprávnene z dôvodu, že neoznámil alebo zamlčal skutočnosť rozhodujúcu pre poskytnutie dávky, ak ju nepoužil na účel, na ktorý bola poskytnutá, ak v stanovenej lehote nepreukázal doklad o účelnom využití poskytnutej dávky) a dávky neboli poskytnuté neprávom kvôli konaniu príjemcov, nie je dôvod požadovať vrátenie vyplatených dávok.

Zoznam príloh preukazujúcich nedostatky

- VZN č. 5/2014 o poskytovaní jednorazovej dávky v hmotnej núdzi a mimoriadnej dávky
- info o platiteľovi

Lehota na predloženie písomného zoznamu splnených opatrení prijatých na nápravu zistených nedostatkov a na odstránenie príčin ich vzniku: 30.1.2017

Správa bola vypracovaná dňa: 5.12.2016

Správu vypracovala: Mgr. Žuchová Lenka, hlavná kontrolórka obce

Správa bola za kontrolovaný subjekt prevzatá dňa: 5.12.2016

Mgr. Vladimír Olbert, prednosta OcU

Ing. Vladimír Plžík, starosta obce